gemeente Rheden

Raadsinformatiebrief

datum	voor	afdeling
26 maart 2024	Gemeenteraad	Griffie

behandeld door	Onderwerp
Jeroen van den Elst	Motie 'de Jeugd heeft de toekomst' jongeren en de politiek

Geachte raad,

Met deze brief informeert de werkgroep jongerenparticipatie u over de uitvoering van de motie 'De Jeugd heeft de toekomst' en stelt zij voor de motie af te doen.

Wat was de opdracht van de werkgroep?
Op 26 april 2022 heeft de raad de motie "de jeugd heeft de toekomst – jeugdraad of jongerenpanel" aangenomen. In aanvulling op de oriënterende vergadering van 7 februari is er een oriënterende vergadering georganiseerd op 6 juni. Een raadswerkgroep heeft de opdracht gekregen om overweging A. 'Praten over politiek en debatteren met jongeren […] is een effectieve manier om jongeren te betrekken bij de politiek' verder uit te werken[1].

De werkgroep van raadsleden is aan de slag gegaan in de uitvoering van de motie en met begeleiding van Hilde Wierda (onderzoeker HAN) en de griffie. De werkgroep heeft afgesproken de scope van de motie iets te verbreden en niet meteen naar het instrument van een jeugdraad of jongerenpanel te kijken, maar zich in het kader van jongerenparticipatie te richten op de vraag hoe jongeren betrokken kunnen worden bij de politiek en de besluitvorming. Het BCO is daarover middels een memo eerder over geïnformeerd (zie bijlage 1).

Welke stappen zijn er gezet?
In eerste instantie is gekeken naar het opzetten van een avond om de vraag te beantwoorden waar jongeren behoefte aan hebben. Daarvoor zijn de jongeren tussen de 12 en 24 jaar oud benaderd die in een onderzoek van Opiniepijlers hadden aangegeven eens mee te willen denken met de gemeente. Ook zijn alle middelbare en MBO scholen binnen de gemeente benaderd om jongeren bij dit initiatief te betrekken. Hierop is onvoldoende respons gekomen. Dit bleek bij een vergelijkbaar initiatief om input te krijgen van jongeren voor het Koersdocument Sociaal Domein ook het geval te zijn.

Daarom is in overleg met de werkgroep besloten de benadering om te gooien en jongeren op te zoeken door het aanbieden van gastlessen. Het aanbod hiervan zorgde voor een aantal positieve reacties vanuit verschillende scholen. Inmiddels zijn er drie gastlessen geweest: twee gastlessen voor 4-havo op het Titus Brandsma College en één voor een groep tweedejaars MBO-studenten op het Aeres in Velp. Aan het eind van deze gastlessen is aan de leerlingen gevraagd op welke manier zij betrokken willen worden bij de gemeente(raad) en de besluitvorming.

Hieruit komt een gemengd beeld naar voren. De MBO-studenten stonden niet open voor een jongerenraad, -panel, of iets vergelijkbaars. Een korte vragenlijst met ja/nee vragen via bijvoorbeeld Whatsapp was volgens hun een goed middel om input bij jongeren op te halen. De 4-havo studenten waren verdeeld: grofweg de helft vond gastlessen een goed idee, de andere helft was voor een jongerenraad, alhoewel er weinig enthousiasme was om zich daarvoor op te geven.

Vervolg uitvoering motie
Het trekken van een eindconclusie voor het opzetten van een jeugdraad of jongerenpanel op basis van de gegeven gastlessen is op dit moment te voorbarig. De werkgroep stelt daarom twee acties voor die de ingeslagen weg voortzetten:

[1] Met betrekking tot overweging B. uit de motie, die gaat over het meer betrekken van jongeren bij het opstellen van Rhedens beleid, is door de raad op 28 februari jl. aangegeven dat het college dit kan gaan uitvoeren.

1. Gastlessen bij scholen
De werkgroep wil de gastlessen voortzetten en daarmee de behoefte onder jongeren verder in kaart brengen. Met de gastlessen worden jongeren in ieder geval op een manier betrokken bij de lokale politiek en gemeenteraad. Deze momenten kunnen meteen gebruikt worden om enthousiaste jongeren die wel open staan voor een actievere rol opgevangen worden. In eerste instantie zal in dit kader het Rhedens en het Astrum college benadert worden.

2. Jongerendebat in het nieuwe gemeentehuis
Op den duur kunnen klassen ook uitgenodigd worden voor een debat in de nieuwe raadzaal. Dit zal opgepakt worden zodra het nieuwe gemeentehuis in gebruik is.

Door het contact te blijven zoeken met jongeren en ze actief op te zoeken kan uiteindelijk bepaald worden of er genoeg animo is onder jongeren om betrokken te worden bij de gemeenteraad en welke vorm de voorkeur heeft van jongeren om dit te doen. Mocht uit de gastlessen en het bezoek van scholen blijken dat er voldoende animo van jongeren is om daadwerkelijk een jongerenpanel of jeugdraad op te zetten, dan zou daar aan de hand van pizzasessies of iets dergelijks vorm en inhoud aan kunnen worden gegeven.

Voorstel afhandeling motie
De werkgroep heeft ook stil gestaan bij de scope van de motie/opdracht en is van mening dat het betrekken van jongeren bij de beleidsvoorbereiding aan het college is, zoals eerder afgesproken. Initiatieven zoals “Speaking Minds” van Save the Children vallen wat betreft de werkgroep in de beleidsvormende fase en zijn dus aan het college. De werkgroep voelt zich wel verantwoordelijk voor het actief promoten van “politiek burgerschap” onder jongeren of kennismaking met de lokale politiek. Voorgesteld wordt de gastlessen en het jongerendebat jaarlijks te borgen in het griffieplan, zoals ook is vastgesteld in het raadscommunicatieplan. Voorgesteld wordt de werkgroep niet langer te laten voortbestaan, maar wel als aanjager te zien van de raad wanneer gevraagd wordt om gastlessen te verzorgen of een schooldebat te organiseren. Daarmee is de motie wat betreft de werkgroep afgedaan.